

1855

[illegible]

ՀԱՆՐԱԲԱԿԱՄԻ ՔՐԵՐ

1. ԳԵՐԻՃ, 1 Սեպտեմբերի: Մանկէօր կը ծա-
նոցանէ. կայսր երեկ չարաիկ կոմսն ընդունե-
ցաւ, որն որ բարձրագ. Մաքսիմիլիանս պրիւպարսի-
մէկ թագաւթը բերած էր: Եւտարիսկանն Նոստ-
տրմիլը Օգոստոսի 3/ին թուլմի նաւահանդիսար-
կնդուց:

2. Տանգիկ, 1 Սեպտեմբերի: Գաղղխական միա-
յորիկ նաւ. մը Նաւթէնէն հօտ հարտ. Է. Գաղղխ-
կէնմուր Գաբիդէն նոր հրահանգ առնելու:

3. Սեւաստոպոլ, 28 Փետրուարի: Եւր Նշանաւոր
փոխօրէութիւն մը շէշու, Նոր դէպք մը պատա-
հած է: Երբեմն երբեմն թշնամեցն կրակը կը սատա-
կանայ:

ԹԻՒՆՈՒՄ: Գրայլէն Կոստանդնուպոլսէն եկած յիւ-
րը փնջել Օգոստոսի 20 կը հասնին: Իրբեւ հա-
տատուն բան մը կը խօսուի թէ Խօմէր Ժաշան իրբեւ
արեւելեան բանակին հրահմանադր. անդապազ Է-
սիպի պատերազմին առաջնէն պիտ'որ երթնայ: Իւրը-
մի ու Դանուբի քովէն եղած Ասմանեան բանակ-
ներէն 25 վաշտ զօրք Բաբա պիտ'որ անցնին, Խօմէր
Ժաշան ալ իր զօրապետներուն հետ Գալիւսի պիտ'
որ երթնայ: Ըսոր հակառակ՝ Անգլիացոց հաճախ-
ածնի մէջ Ժողոված պարագ մէկ մեծ մասը Լաւաֆօրիա
պիտ'որ նստարիէ: Կարի Ժաշա զորապետն արդէն
Արտես դայերէն զորաց նստարիէրէն ներկոյ գլու-
նակէր համար: 17 վաշտ հետեւակազոր ու 2 դուռք
հեծելազոր տամիսկան նստերով Արտեսցեն Պա-
լեոս՝ պիտ'որ նստարիեն:

Տրապիզոնէն Օսմանական խնդիրներու լրացումն
Օդոտոսի Լէին Բապիւր պատերազմի ասպարիզին
նկատմամբ հետեւեալները կը գրեն :

11 Նրզդիւումէն հոս հաւած յերն այնպէս խառնա-
շփոթ բաներ են որ զբեմէ տնկարն ի ստոյղն ի-
մանոյ: Հաւանականաբար ճշմարտամտուն առ է:

[illegible]

Երբոր Սուսայ բնակիչ երիգանէն դառա՛յ աւ
բօրօքողութիւններն լրեր է, անդին Մօսբախէն ց-
րաղկաւոր Արար զաշարոր զօրագին 18 վաշտ հե-
տեւան, 4 գահէ հեծեալ եւ 40 ինքանօքն առնե-
լով սկսեր է երգիւորով փոշ յայել:

Կարո՞ք առելու մաքցած բանալի գրեթե Սուրբ Խաչի վրա առած տարած զորքին չափ բան մըն է որոնց վրայ՝ Ծածկնները ձիաւոր զօրք չափանալաւ։ Համար չէն կրնար յորձուիտ՝ բնել։

Ի պիղծում մեծ փառնդի մէջ է, քաղաքը պահպանող Օսմանեանց զօրքը զմուսաբաւ կարող պիտի ըլլայ Խուսող քնելու յարձակման դէմ գնել: Օսաբ տերութեանց Հիւպատոսներն աւ Հոն գտնաւող Լուսապիք քաղքէն իւրերն կը պատարաստուին: Որքն Հոն Օգոստոսի 10, կէսօրընէ յառաջ մամլէ 16 Համայն քերն տպարդ կը ծանաղանեն:

Թիւ 100-ը չափին ալ Կարնոյ քաղ.քէն կը գրե-
 լիէ Մաշապետ. քաղ.քին տրեւելեան կողմի Տէփ-
 Կողտե տնոց յեռները տեսնելով՝ ետ Կարնէր ո-
 Տիւրախոյնի կողմէն քաղ.քին միջոյ յարձակելու պատ-
 ճառով ինչն տեսնելու սկսէր է:

Տրապիզոնէն ալ նոյն յօդոքին կը գրեն թէ Կո-
րինէն օտըհանդակ մը գալով քաղքին կառավարի-
նէսէն յոյժ քեթեթ է, ա՛ն ալ նոյնեքը հիւպա-
տանկութեւ հաղորդեր է։ Աս լիւերուն համեմատ՝ քե-
թիմ փաշան Կարսի բերդապահ զորքով Ռուսա-
մուրդ յարձակեր է, որոնք աղէկ ջարդ մ'ուսելով
չուաով մը փառնիի գաւառը ձգեր գաղեր են։ Ա-
յարձակման ելքն ա՛ն եղեր է որ քեթիմ փաշան
թշնամիներէն քանի մը հալար հոգի օղանենք կա-
մերուսեր եւ 1½ ինդանոսի աւելի է։

Լրան լրագիրը կ'ըսէ թէ կ'երևայ որ Համլիլ
մեռնիլն ստորոք ըլլալ :

Կոստանդուպոլսի մէջ կը համարեն թէ Ռուս
չեն կրնար Լաֆայի մէջ ձկնուս սկսելէն յառաջ ու
րիւնքի գործը մը տեսնել: Ո՛րք լաֆայի շարահիւշէն
կ'ըսէ Քաշիկի-Կաշիկի թղթակիրներէն մէկը, Լ.
ֆայի ան կողմէրդ արդէն փրկիքներ ստանալու
սկսելի, անոր համար հառաժանեմ չէ որ այնպիսի բա
նակ մը, որուն պարզապէս անհասկոյնք տեսնու
նայինք:

Տե՛նա է, յանդգնի այնպիսի երկրի մեջ զպնծողս-
 թիւններսու ձեռք զտրնել՝ ուր շատ անգամ՝ ուղղեն
 հոգևորներն սկիզբները լեռները ձխնով ծած-
 կուած կ'ըլլան։ Փէհա՝ Գուհան լապտոյնն ալ հրա-
 պիղծենն Վառստոսի ինն կը գրեն թէ՛ Վաստիկի ան-
 ձրեւնէյն ու տարաբաները երկիրը հեղեղեցին, բայց
 անկէրն ու բոյուրը վաղ քերին։ Ասորի կալմերը
 աշունն արդէն սկսեց է, թշնամին կամ՝ մեծ պա-
 տերազմ՝ պիտ'օր տայ եւ կամ՝ ձմերոցները պիտի
 քաշուի, :

— Օսկանայէն Օգոստոսի 23ին Չիկոպոլեան լըտոլին կը ծանուցանեն, որ տմեղն 16էն՝ 26-նորայն պատերազմէն ետքը Սեւաստոպոլիս անշուք ինչամի բանակներուն դրից մէջ նշանուոր փախուխուծին մ'եղած է: Պաշտպանները գտնելովին ամբողջին ձախ ճակատին դիմացը անխոնջ կ'աշխատեն իրենց պաշարման գործողութիւններուն մէջ: Ռուսներն անոնց ներհակ նշոյն ամբողջ իրենց պաշտպանութեան անտակի ամրութիւն մը կ'ուզեն բնել: Բոլոր առ զմէն երկայնութեամբը հաղապարտ քաջ նշան առնողներ բոլոր քաշներուն ետեւը դարձնելու մտած ինչամեաց գործաւորներուն մէջ անհնարին աղիւն կը թափեն: Ըստնց վրայ առիւթներ կ'են, դանձմանքներ կը տեսնուին, որոնց նպատակն եղած են խիղճ որդեաւորները: Թուրքիայէն զօրապետը, որուն վերջը դրեմէն բոլորովին առողջացած էր, իր անհամար ժողովներով արեւելեան պատերազմի գործողութիւններէ մէջ մտնելով նորէն խիւ մը ժամանակի համար անորդականեայ եղաւ:

ՄԱՐԿՈՍ, 29 Օգոստոսի: Արքիդոքս Մարտիրիանոս Լատարիայի կայսեր եղբայրը երեկ իր նաւատորմիցով թօսելոն հասաւ, եւ կառավարին պալատն ինչաւ, եւ սկստ հռոմէացիք եւ քաղքին տեսելու արժանի տեսարանքը պտրտել: Այսօր իրն պատահին համար քաղաքը պիտի լուսաւորուի:

— Ստեփաննի արժեքը կը պատմէ թէ Պոլսնէն ինկվիզիցիոնէրէն մէկը իրեն ծանուցիր է, թէ Ղափուղոն կայսրը Ազգիկացեաց թագաւ հւոյն հասարկը մահաւորէ հազիւ կոյսեր է ազատել: Թագաւ հւոյն նուիրն Վապուկայի ծովի զեքէն դէռ չէին տեսնուեր, երբ որ Նուր. Ղափուղոն իր մեծամիտ հօրի շքեղ դալուստը ցամաքէն տեսնել ու զերով Պարակաիլին զօրապետին ընկերութեամբը ձիւս վրոյ ծովեզեքին մտաւ այնպիսի հրամայանի վրայ ելաւ, որ ծովու վրոյ ցցուած էր եւ շատ փառնգաւոր դիպմունէր, կայսրը լափէ դուրս եղիլքին մտաւ ձիւս յասիւք քա՛ն՝ «Ինկտորիս ու Նլպերիմ» ապրանքիս նաւուն գալուստը դիտելու առին յանկարձին փոքր խորովի մը մէջ կոկնդով այնպէս ցնդիլ զկայսրը, որ զխարկն դիտէին քնկաւ, եւ ելմէն առաջինի մէջ ինք զինքը չօրսպնդնելով ոտնով քաշելու եւ ձին նուաճելու չըլլար, անտարակոյս առջեւի անդամնդին մէջ պիտի գորէր:

— Կապիտալիստ կարգի անհիմն զորացումն պատճառով իմացվեց, որուն մէջ մասը հետագայով մանաւորացած ատեն իմաստը փոխուած՝ ուստի նաեւ խորհրդակցանք լինելուն մը մէջ ձգուած, եւ անհաշիւ խորհրդակցութիւններու պատճառ եղած էր, բառ առ բառ հետեւեալն է։

Օգոստոս, Չեռնայցի վոյսկը ըստ նոր յաղթութիւնը պատերազմը սկսելէն ետքը երրորդ անգամն է որ դաշնաւորաց բայց դաշակի վոյսկ ունեցած դերակազմութիւնը կը յաջորնէ, սակայն ինչ որ աւելորդաց քաջութիւններն պատիւ է, միւս կողմանէ ձեր ըսած աղէկ կարգադրութեան ալ նշանակ է։ Իմ ըստեմանով իմանալու բանակին ըսէք, եւ դաք ալ ձեր կողմանէ նշանակ ընդունելէք։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Այս յարաբերութիւններու զարգացման ընթացքը անհրաժեշտ է որպէս իմանալու, եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Ձեր Արեւելքի մէջ ստացած աս համարը ձեր Գաղղիայի մէջ պետեալ զինակիցները ուստի շարժուած է, եւ ձեր իրաւունքներուն մասնակից ըլլալու բաղձնաբով կ'այրին։

Արեւելքի զինուորներուն մէջ կողմանէ մեծանուն բազմաթիւ զինուորներուն, եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Կարեւոր է ձեր Գաղղիայի մէջ, 20 Օգոստոս 1855։

ՆԱԾԱԿԱՆ

— Փարիզ, 23 Օգոստոսի։ Օգոստոսի 23-ին մէջ ինքնակիցն տառնկ կը գրէ։ Արեւելքի տղայներն առնելով կրնան ձեռք բերել զինուորներ, որ երեւի ճիշդն ալ լինի որ հետեւեալով մը Արեւելքի իրաւունքները կ'աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

— Փարիզ, 27 Օգոստոսի։ Արեւելքի զինուորներուն մէջ կողմանէ մեծանուն բազմաթիւ զինուորներուն, եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԵՐՈՒԹԻՒՆ

(Գաղղիայի 18-ին Հոգեւոր Կոնգրէսի ինքնակիցներուն մէջ հետեւեալ յօդուրը կ'աւելան։

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

ՆԵՍԿՈՒՆ

Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

ՌՈՒՍԱՆԵԱՆ

Այստեղ, որ Գաղղիայի զինուորներու փարիզ գալիս իրեն Սեւաստոփոլ անունը զինուորներուն մէջ աւելան։ Եւստիս քաջ զինուորներուն, որոնք տարիէ մը վերջաւան զգուարութիւններ կրած են, ինչ իրենց փորձերուն նպատակն ալ հետեւ չէ։

